

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora

Institutionen för kulturvetenskaper

1HI20Ä Historia I, för ämneslärare, 30 högskolepoäng

1HI20Ä History I, for Secondary School Subject Teachers, 30 credits

Huvudområde

Historia

Ämnesgrupp

Historia

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd av Fakulteten för konst och humaniora 2023-02-21

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2023

Förkunskaper

Grundläggande behörighet + Engelska 6, Samhällskunskap 1b alt. Samhällskunskap 1a1 + 1a2 och Historia 1b alt. Historia 1a1 + 1a2.

Mål

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- redogöra för grundläggande drag i lärarprofessionen i förhållande till ämne och ämnets didaktik,
- identifiera och formulera ämnesdidaktiska frågeställningar i relation till de verksamhetsområden utbildningen förbereder för,
- redogöra för väsentliga historiska förlopp, sammanhang och problem genom studium av politiska, ekonomiska, demografiska, sociala och kulturella tillstånd och förändringar, inom och utom Europa,
- värdera och kritiskt analysera historiska framställningar med beaktande av aspekter som t.ex. etnicitet, genus och klass,
- tolka och analysera nutidens samhällen, deras samarbeten och konflikter, ur ett historiskt perspektiv,
- redogöra för grundläggande metoder och teorier i historievetenskapligt arbete,
- förmedla sina kunskaper skriftligt och muntligt,

- använda en vetenskaplig och didaktisk bas för undervisning i historia där informations- och kommunikationsteknik (IKT) i undervisningen är ett viktigt inslag.

Specifikt för varje enskild delkurs ska den studerande kunna:

Delkurs 1. Forntida och antika kulturer och samhällen, 7,5 högskolepoäng

- beskriva och jämföra framväxten av de äldsta kulturerna,
- redogöra för huvuddragen i Greklands och Romarrikets historia,
- diskutera den antika kulturens inflytande på det västerländska tänkandet,
- diskutera historia som skolämne och historias roll i samhället.

Delkurs 2. Medeltida kulturer och samhällen, 7,5 högskolepoäng

- ge exempel på hur maktkampen och samarbetet mellan världsliga herrar och kyrkan gestaltade sig och förändrades under medeltidens lopp,
- identifiera decentraliserande och centraliserande tendenser i det medeltida Europa och i övriga världen,
- diskutera olika teorier om "När Sverige blev Sverige",
- redogöra för den senmedeltida agrarkrisens orsaker och följder,
- analysera ämnets kurs- och ämnesplaner med utgångspunkt i ämnestradition och ämnesdidaktisk teori.

Delkurs 3. Den tidigmoderna världen, 7,5 högskolepoäng

- redogöra för de processer som länkar samman världen under tidigmodern tid och diskutera globaliseringens konsekvenser för olika delar av världen,
- diskutera och exemplifiera religionens roll för särskilt 1500- och 1600-talens konflikter,
- redogöra för sambanden mellan de vetenskapliga, industriella och politiska revolutionerna,
- tolka Sveriges historia i förhållande till ovanstående samhällsförändringar,
- ge exempel på hur olika undervisningsmetoder kan användas utifrån olika vetenskapliga och didaktiska utgångspunkter.

Delkurs 4. Den moderna tidsåldern, 7,5 högskolepoäng

- redogöra för industriella revolutionen och ekonomiska förändringar samt politisk utveckling,
- beskriva 1900-talets världskrig och totalitära system,
- diskutera självständighetssträvanden och avkoloniseringen samt det kalla kriget,
- diskutera den svenska historien i förhållande till ovanstående skeenden,
- redovisa en lektionsplanering där särskild vikt läggs vid stoffurval, undervisningsformer och IKT.

Innehåll

Kursen är uppdelad på fyra delkurser som följer människans historia från äldsta tid till nutid. I varje delkurs uppmärksammas tidens politiska, ekonomiska, sociala och kulturella förhållanden. Varje delkurs innehåller grundläggande övningar i historievetenskaplig teori och metod och didaktiska övningar och fördjupningar. Kursen innehåller kontakt med, och verksamhetsdagar förlagda vid, gymnasie- och högstadieskolor. På samtliga delkurser används lärplattformar i undervisningen.

Delkurs 1. Forntida och antika kulturer och samhällen, 7,5 högskolepoäng

Historieämnet introduceras: vad innebär historia som vetenskap? Övningar i grundläggande historievetenskaplig teori och metod hålls. I delkursen studeras de forntida och antika kultursfärerna, dess förutsättningar och dess betydelse för den fortsatta historiska utvecklingen. Speciellt uppmärksammas det antika idé- och kulturarvets inflytande på det västerländska tänkandet. Delkursen problematiserar historiens roll i samhället och dess betydelse för att förstå nuet samt introducerar historia som skolämne i grundskolans senare år och i gymnasieskolan. Grundläggande historiedidaktiska begrepp introduceras.

Delkurs 2. Medeltida kulturer och samhällen, 7,5 högskolepoäng

I delkursen studeras medeltida samhällen med inriktning mot interaktionen mellan politik, ekonomi, kultur och religion. Särskilt samarbete och maktkamp mellan världsliga och kyrkliga maktcentra uppmärksammas. Centralt är en jämförelse mellan utom- och inomeuropeiska samhällen samt hur dessa har påverkat varandra. För svensk historia uppmärksammas särskilt skapandet av riket Sverige, och olika teorier om hur processen gick till och när den var fullbordad diskuteras. Delkursen innehåller dessutom övningar i grundläggande historievetenskaplig teori och metod. Historieundervisning i grundskolans senare år och i gymnasieskolan problematiseras. Ämnets kurs- och ämnesplaner analyseras med utgångspunkt i ämnestradition och ämnesdidaktisk teori. Kursen innehåller övningar i att med utgångspunkt i ämnesdidaktisk teori diskutera och reflektera över historieundervisningen och dess innehåll i relation till gällande styrdokument och till en skola präglad av mångfald.

Delkurs 3. Den tidigmoderna världen, 7,5 högskolepoäng

I delkursen studeras framväxten av starka furstestater och dess koppling till religiösa omvälvningar. De revolutionära förändringar som sker i vetenskap, politik och produktion är centrala för förståelsen av epoken. I delkursen intas ett globalhistoriskt perspektiv genom vilket studeras hur olika kulturer genom geografisk expansion i intressekonflikt med andra kulturer undan för undan länkades samman i ett världssystem där Västerlandets dominans blev möjlig. Centralt för den svenska historien är en förståelse av bakgrunden till det svenska stormaktsväldet och av dess fall. Delkursen innehåller dessutom övningar i grundläggande historievetenskaplig teori och metod. Historieundervisning i grundskolans senare år och i gymnasieskolan problematiseras och den studerande tränas i grundläggande ämnesdidaktiskt tänkande och metodik.

Delkurs 4. Den moderna tidsåldern, 7,5 högskolepoäng

I delkursen studeras drygt 200 års historia. Kursen tar upp 1800-talets industriella revolutioner och dess effekter. Vidare behandlas politisk utveckling inklusive politiska ideologier. Migration och europeisk expansion i världen och dess effekter följs. 1900-talets ekonomiska förhållanden och kriser samt världskrig och totalitära politiska system behandlas liksom självständighetssträvanden i Afrika och Asien. Vikt läggs vidare vid tiden efter 1945 med självständighetssträvanden och avkoloniseringen, det kalla kriget samt händelseutvecklingen därefter som väsentliga delar. Vad gäller Sverige är centrala delar industrialiseringen, vägen till det demokratiska genombrottet och välfärdssamhällets framväxt. Delkursen innehåller övningar i grundläggande historievetenskaplig teori och metod. Undervisningen i grundskolans senare år och i gymnasieskolan problematiseras. Under delkursen genomför de studerande en övning i

att tolka innehållet i relevanta styrdokument och omsätta det i en lektionsplanering. Stor vikt läggs vid frågor om stoffurval, metodik och användande av digitala verktyg (IKT) utifrån historieämnets förutsättningar och krav.

Professionell, ämnesdidaktisk och vetenskaplig progression

Under terminen genomför den studerande didaktiska moment i varje delkurs. De ämnesdidaktiska uppgifterna som den studerande genomför tar sin utgångspunkt i grundläggande ämnesdidaktik. Viss undervisning på campus genomförs med undervisningsmetoder och aktiviteter som används i skolverksamheten för att illustrera hur dessa kan användas med elever.

Lärarperspektivet står i fokus och den studerande får genom uppgifter och i kontakt med skolverksamheten bekanta sig med ämnet så som det beskrivs i skolans styrdokument och omsätta delar av dessa i ämnesdidaktiska uppgifter. Den studerande får en tidig inblick i läraryrkets uppgift och villkor genom exempelvis observationer av verkamma lärares undervisning. Uppgifterna från dagarna i skolverksamheten dokumenteras, bearbetas och redovisas. I undervisningen ingår muntliga och skriftliga redovisningar vilka avser bidra till förståelse för en lärares kommunikativa kompetens samt för olika uttrycksformers betydelse. I samband med ämnesdidaktiska uppgifter tränas det akademiska skrivandet.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar, gruppövningar, seminarier och verksamhetsdagar i skolan.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd ska kursens mål vara uppnådda. Betygskriterier för betyget Väl godkänd meddelas skriftligen vid kursstart. Delkursernas ämneskunskaper examineras genom skriftliga prov och muntliga och skriftliga seminarieuppgifter medan de ämnesdidaktiska momenten i delkurserna examineras genom skriftliga inlämningsuppgifter och muntliga seminarieuppgifter.

Delkurs 1

- Provmoment *Forntida och antika kulturer och samhällen*, 6 hp, består av en salstentamen (U, G, VG).
- Provmoment *Seminarieuppgifter – Forntida och antika kulturer och samhällen*, 0,5 hp, består av ett seminarium (U, G).
- Provmoment *Didaktik – Forntida och antika kulturer och samhällen*, 1 hp, består av en skriftlig ämnesdidaktisk uppgift som också seminariebehandlas (U, G).

Delkurs 2

- Provmoment *Medeltida kulturer och samhällen*, 6 hp, består av en salstentamen (U, G, VG).
- Provmoment *Seminarieuppgifter – Medeltida kulturer och samhällen*, 0,5 hp, består av två seminarier (U, G).
- Provmoment *Didaktik – Medeltida kulturer och samhällen*, 1 hp, består av en skriftlig ämnesdidaktisk uppgift som också seminariebehandlas (U, G).

Delkurs 3

- Provmoment *Den tidigmoderna världen*, 6 hp, består av en salstentamen (U, G, VG).
- Provmoment *Seminarieuppgifter – Den tidigmoderna världen*, 0,5 hp, består av ett seminarium (U, G)
- Provmoment *Didaktik – Den tidigmoderna världen*, 1 hp, består av en skriftlig ämnesdidaktisk uppgift som också seminariebehandlas (U, G)

Delkurs 4

- Provmoment *Den moderna tidsåldern*, 5,5 hp, består av en salstentamen (U, G, VG).
- Provmoment *Seminarieuppgifter – Den moderna tidsåldern*, 1 hp, består av en skriftlig uppgift som också seminariebehandlas (U, G)
- Provmoment *Didaktik – Den moderna tidsåldern*, 1 hp, består av en skriftlig ämnesdidaktisk uppgift som också seminariebehandlas (U, G)

För att erhålla slutbetyget Väl godkänd på kursen skall betyget vara Väl godkänd på minst 17,5 hp.

Förnyad examination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet. Om universitetet beslutat att en student har rätt till särskilt pedagogiskt stöd på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att ge ett anpassat prov eller att studenten genomför provet på ett alternativt sätt.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs kursvärdering. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle erhåller återkoppling vid kursstart. Kursvärdering genomförs anonymt.

Överlappning

Kursen kan inte ingå i examen med annan kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet: 1HIÄ01 Historia I - inriktning mot arbete i årskurs 7-9, 30 hp.

1HIÄ02 Historia I - inriktning mot arbete i gymnasieskolan, 30 hp.

Övrigt

Kursen utgör första terminens studier i historia inom Ämneslärarprogrammet, LAIGY.

Viss undervisning är förlagd till skolor. Eventuella kostnader i samband med resor till och från den skola där studenten placeras bekostas av den studerande.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Delkurs 1 Forntida och antika kulturer och samhällen 7,5 hp

Bjarne Larsson, Gabriela, *Forma historia. Metodövningar*, Studentlitteratur, senaste upplagan, s. 9-89.

Eriksson Gunnar & Frängsmyr Tore, *Idéhistoriens huvudlinjer*, Wahlström & Widstrand, print-on-demand, senaste upplagan, valda delar, ca 40 sidor.

Janson, Tore, *Romarinnor och romare: livet i antiken*, Wahlström & Widstrand, senaste upplagan, 239 sidor.

Wiesner-Hanks, Merry E., et al, *A History of World Societies*, Bedford/St.Martin's, senaste upplagan, valda delar, ca 150 sidor.

Söderberg, Johan, *Vår världs ekonomiska historia. Den förindustriella tiden*, SNS-förlag, senaste upplagan, valda delar, ca 125 sidor.

Vetenskapliga artiklar tillhandahålls på kursens lärplattform, ca 350 sidor.

Didaktisk litteratur

Eliasson, Per, "En historieundervisning med förmåga och innehåll", i *Noter nr. 183*, december 2009. 7 sidor.

Karlsson, Klas-Göran och Zander, Ulf (red.), *Historien är närvarande: historiedidaktik som teori och tillämpning, 1. uppl.*, Studentlitteratur, senaste upplagan, s. 13-70.

Pietras, Jens & Poulsen, Jens Aage, *Historiedidaktik*, Gyldendal, senaste upplagan, s. 41-47 (7). Tillhandahålls på kursens lärplattform

Delkurs 2 Medeltida kulturer och samhällen 7,5 hp

Bjarne Larsson, Gabriela, *Forma historia. Metodövningar*, Studentlitteratur, senaste upplagan s. 91-135.

Eksell, Kerstin, *Andalus: energier i gränsrum*, Studentlitteratur, valda delar, ca 170 sidor.

Eriksson Gunnar & Frängsmyr Tore, *Idéhistoriens huvudlinjer*, Wahlström & Widstrand, print-on-demand, senaste upplagan, valda delar, ca 60 sidor.

Fröjmark, Anders, "Medeltidsmänniskan och kyrkan" i *Kalmar län 1996–1997*, s. 19–28, nu.diva-portal.org/smash/record.jsf?searchId=1&pid=diva2:312142.

Fröjmark, Anders, *Religiösa ordnar under medeltiden*, Linnéuniversitetet, senaste upplagan, nu.diva-portal.org/smash/record.jsf?searchId=1&pid=diva2:352592, 7 sidor.

Fröjmark, Anders, *Sverige under Kalmarunionens tid*, Högskolan i Kalmar 2009, nu.diva-portal.org/smash/record.jsf?searchId=2&pid=diva2:233477, 24 sidor.

Lindkvist, Thomas & Sjöberg, Maria, *Det svenska samhället 800-1720*, Studentlitteratur, senaste upplagan, valda delar, ca 200 sidor.

Wiesner-Hanks, Merry E., et al, *A History of World Societies*, Bedford/St.Martin's, senaste upplagan, valda delar, ca 200 sidor.

Söderberg, Johan, *Vår världs ekonomiska historia. Den förindustriella tiden*, SNS-förlag, senaste upplagan, valda delar, ca 125 sidor.

Samt aktuella vetenskapliga artiklar rörande europeisk medeltidshistoria. Tillhandahålls på kursens lärplattform. Ca 200 sidor.

Didaktisk litteratur

Karlsson, Klas-Göran och Zander, Ulf (red.), *Historien är närvarande: historiedidaktik som teori och tillämpning*, Studentlitteratur, senaste upplagan, s. 249-272 (kapitel 5).

Kommentarmaterial till kursplanen i historia, Skolverket. Tillhandahålls på kursens lärplattform. 46 sidor.

Kommentarmaterial till ämnesplanen i historia, Skolverket. Tillhandahålls på kursens lärplattform. Ca 10 sidor.

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr22, Skolverket. Tillhandahålls på kursens lärplattform. Ca 20 sidor.

Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola 2011, Skolverket. Tillhandahålls på kursens lärplattform. Ca 20 sidor.

Delkurs 3 Den tidigmoderna världen 7,5 hp

Bjarne Larsson, Gabriela, *Forma historia. Metodövningar*, Studentlitteratur, senaste upplagan, valda delar, ca 50 sidor.

Eriksson Gunnar & Frängsmyr Tore, *Idéhistoriens huvudlinjer*, Wahlström & Widstrand, print-on-demand, senaste upplagan, valda delar, ca 90 sidor.

Hedenborg, Susanna & Kvarnström, Lars, *Det svenska samhället 1720-2000*, Studentlitteratur, senaste upplagan, valda delar, ca 100 sidor.

Lindkvist, Thomas & Sjöberg, Maria, *Det svenska samhället 800-1720*, Studentlitteratur, senaste upplagan, valda delar, ca 200 sidor.

Wiesner-Hanks, *A History of World Societies*, Bedford/St.Martin's, senaste upplagan, valda delar, ca 200 sidor.

McPhee, Peter, *The French Revolution, 1789-1799*, Oxford University Press, senaste upplagan, 240 sidor.

Söderberg, Johan, *Vår världs ekonomiska historia*, Den förindustriella tiden, SNS-förlag, senaste upplagan, valda delar, ca 60 sidor.

Vetenskapliga artiklar tillhandahålls på kursens lärplattform, ca 50 s.

Didaktisk litteratur

Hermansson Adler, Magnus, *Historieundervisningens byggstenar – grundläggande pedagogik och ämnesdidaktik*, Liber, senaste upplagan, valda delar, ca 50 s.

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr22, Skolverket. Tillhandahålls på kursens lärplattform. Ca 20 sidor.

Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola 2011, Skolverket. Tillhandahålls på kursens lärplattform. Ca 20 sidor.

Delkurs 4 Den moderna tidsåldern 7,5 hp

Backlund, Berith & Sjö Dahl Hayman, Anna (red.), *Kvinnohistoria i Sverige*, Göteborg: [KvinnSam], 134 sidor. Digital resurs.

Bjarne Larsson, Gabriela, *Forma historia. Metodövningar*, Studentlitteratur, senaste upplagan, s. 213-297.

Eriksson Gunnar & Frängsmyr Tore, *Idéhistoriens huvudlinjer*, Wahlström & Widstrand, print-on-demand, senaste upplagan, valda delar, ca 40 sidor.

Hedenborg, Susanna & Kvarnström, Lars, *Det svenska samhället 1720-2000*, Studentlitteratur, senaste upplagan, valda delar, ca 200 sidor.

Wiesner-Hanks, Merry E., et al, *A History of World Societies Bedford/St.Martin´s*, senaste upplagan, valda delar, ca 300 sidor.

Schön, Lennart, *Vår världs ekonomiska historia. Den industriella tiden*, SNS-förlag, senaste upplagan, valda delar, ca 350 sidor.

Didaktisk litteratur

Hermansson Adler, Magnus, *Historieundervisningens byggstenar – grundläggande pedagogik och ämnesdidaktik*, Liber, senaste upplagan, valda delar, ca 50 s.

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr22, Skolverket. Tillhandahålls på kursens lärplattform. Ca 20 sidor.

Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola 2011, Skolverket. Tillhandahålls på kursens lärplattform. Ca 20 sidor.

Vetenskapliga artiklar och annat material tillhandahålls på kursens lärplattform, ca 50 s.